

Bibeln och bibelberättelser i skolan

Bibeläventyret – en resurs i religionskunskap för årskurs 4 och 5

Bibeläventyret

- är ett icke-konfessionellt undervisningsprogram om Bibelns berättelser. Det uppfyller läroplanens krav på saklighet och allsidighet.
- ger kunskap om Bibelns berättelser och underlag för vidare arbete med fördjupningar, tolkningar och reflektioner.
- innehåller kända berättelser som Noas ark, David och Goljat, Mose i vassen samt om Jesus och hans lärjungar i sina respektive sammanhang.
- genomförs av utbildade och licensierade instruktörer i klassrummet. Läraren deltar utan krav på egna förberedelser.
- i Sverige är fler än 1500 klasser med om Bibeläventyret varje år. Vill du också få hjälp att göra religionsundervisningen mer engagerande och spännande?
- bidrar till förståelse för religiösa kulturer och traditioner inom judendom, kristendom och islam som relaterar till Bibeln.

Vad är Bibeläventyret?

Bibeläventyret är ett icke-konfessionellt pedagogiskt koncept som bidrar till att uppfylla Läroplanens mål och krav på undervisning om Bibelns berättelser. Utvärderingar från starten år 2000 visar att det är mycket uppskattat av lärare och elever oavsett religiös och etnisk bakgrund.

Bibeläventyret genomförs i klassrummet

- En utbildad och licensierad instruktör (äventyrare) kommer till klassen och genomför lektionerna. Äventyrarna är ofta till sin profession pedagoger, präster eller pastorer med erfarenhet att undervisa om Bibeln. Bibeläventyret ger expertstöd.
- Bibeläventyret förutsätter att läraren är med men utan krav på egna förberedelser inför lektionerna. Lärarens närvaro är viktig för uppföljande samtal, reflektioner och annat efterarbete. Läraren förväntas också medverka till en enklare utvärdering.

Bibeläventyret finns för Gamla och Nya testamentet

- Bibeläventyret finns i två delar – Gamla testamentet (GT) och Nya testamentet (NT) – som består av 4,5 timmars undervisning vardera. Varje del kan delas upp på 2, 3 eller 4 tillfällen. För att göra NT måste man först ha gjort GT.
- Bibeläventyret är framtaget för barn i berättaråldern och passar bäst i årskurs 4 och 5.

Bibeläventyret är ämnesintegrerande

- Bibeläventyret hör främst hemma i religionskunskap men innehållet berör även historia, geografi och svenska. Programmet kan användas fristående eller som en kreativ förstärkning i undervisningen om de stora världsreligionerna.
- Bibeläventyret stimulerar till samtal om religiösa högtider och traditioner samt likheter och skillnader mellan religioner. Det öppnar upp för reflektioner i frågor om etik och moral, värderingar och livsfrågor och Bibelns betydelse för konst och kultur.

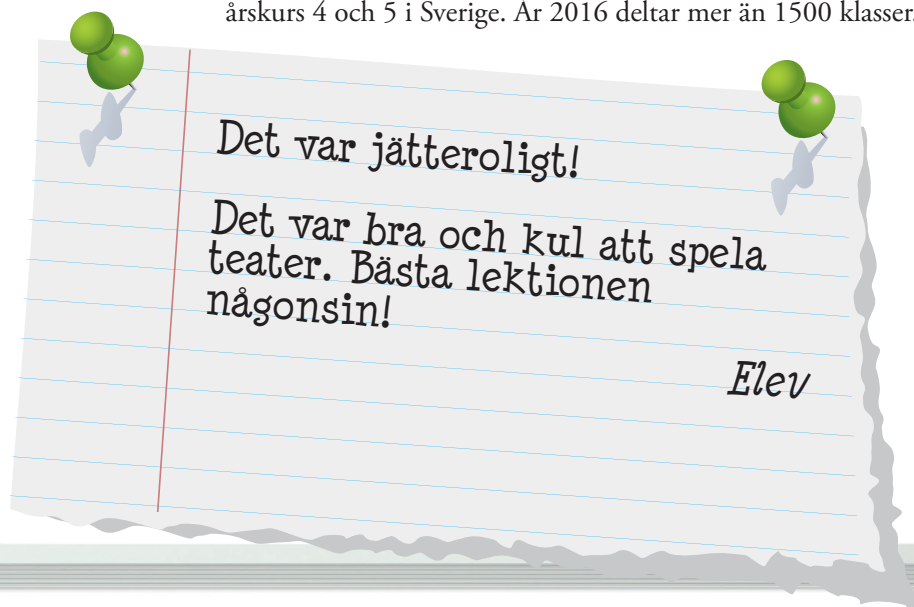

Bibeläventyret ger kunskaper, förståelse och helhetsyn

- Bibeläventyret är pedagogiskt genomtänkt, omväxlande och spännande. Med hjälp av rörelser, drama, nyckel-ord, bilder, trolleri, rap och rim leker eleverna in fakta och kunskaper på ett roligt och engagerande sätt.
- Pedagogiken ger eleverna förståelse för berättelserna i sitt geografiska och historiska sammanhang samtidigt som de får en bild av hur de hänger ihop inbördes.

Bibeläventyret är en utmaning

- Bibeläventyret utmanar fördomar som att Bibeln skulle vara gammaldags, tråkig eller ointressant. Upptäckten att bibelberättelserna hänger samman i en lång spännande historia fånglar, sporrar och väcker intresse.
- Bibeläventyret är ett erbjudande till alla ca 6 000 klasser årskurs 4 och 5 i Sverige. År 2016 deltar mer än 1500 klasser.

Erbjudande till skolan

Vi erbjuder att en utbildad och licensierad äventyrare kommer till skolan och genomför lektionerna om 4,5 timmar per äventyr och klass. I konceptet ingår också ett visst arbetsmaterial.

På skolan ställs inga krav förutom att läraren deltar. Upplägget planeras i samråd med äventyraren.

Äventyrarna arbetar självständigt inom ramen för sin licensiering. De är ofta anställda som församlingspedagoger, diakoner, präster eller pastorer. Licensieringen säkerställer att det upphovsrättsligt skyddade konceptet följs.

Om skolan önskar äventyrarens medverkan i uppföljande samtal och fördjupningar ligger sådana engagemang utanför Bibeläventyret.

Hur beställer jag Bibeläventyret?

I de fall äventyraren är känd kontaktas han eller hon direkt. Annars görs beställningen via Bibeläventyrets kontor i Götene. Telefon: 0511- 59 503, mejl: info@bibelaventyret.se eller www.bibelaventyret.se.

Vad kostar ett äventyr?

Kostnaden utgörs av arbetsmaterial och äventyrarens arvode. Många äventyrare kan göra Bibeläventyret inom ramen för sin tjänst utan att deras arbetsgivare ställer krav på ersättning från skolan. Kostnaden för skolan kan därför variera från fall till fall.

- Det generella riktpriiset för ett bibeläventyr är 2600 kr per klass för arvode och arbetsmaterial (2017).
- Det lokala priset kan variera då Bibeläventyret i vissa fall subventioneras av samarbetande lokala kyrkor eller ekumeniska råd

Formell upphandling sker i samråd med äventyraren enligt skolans inkösrutiner. Normalt svarar äventyraren för faktureringen genom sin arbetsgivare enligt överenskommet upplägg. I undantagsfall kan fakturering ske via Svenska Bibelsällskapet.

Bibeläventyret och läroplan

Läroplan för grundskolan från 2011 (Lgr 11) innehåller en inledande beskrivning av skolans värdegrund och övergripande mål och riktlinjer samt därefter ämnesvisa kursplaner med syfte, centralt innehåll och kunskapskrav för olika årskurser. All undervisning i skolan ska överensstämma med de riktlinjer läroplanen ger och bidra till att dess krav uppfylls.

Skolans värdegrund

Skollagen slår fast att skolans utbildning syftar till att inhämta och utveckla kunskaper och värden. Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. ... Undervisningen i skolan ska vara icke-konfessionell.

*Lgr 11 sid 8**

Bibeläventyrets undervisning överensstämmer med skolans värdegrund som den formuleras i Lgr 11 (sid 7–11). Genom Bibeläventyrets berättelser får eleverna inblick i Bibeln som etkbärare och dess betydelse för det västerländska kulturarvet. Bibeläventyret skildrar vad Bibeln säger om sig själv utan tolkningar och utan moraliska tillägg av konfessionell art.

Kunskap om Bibeln är viktig. Som urkund refereras dess berättelser i tre världsreligioner. Bibelns innehåll har influerat samhällets kultur, traditioner och lagstiftning under århundraden och är en kulturskatt som har inspirerat och fortsätter inspirera till konst, musik och litteratur. Bibeln har haft stor betydelse för framväxten av det moderna samhällets etik och värdesystem inom t.ex. skola, sjukvård och omsorg. Ett exempel på dess inflytande är FN's deklaration om mänskliga rättigheter som i västvärlden bygger på judisk/kristen etik med Bibeln som grund.

”Det bryter av rätt rejält från ordinarie undervisning. Annan lärare, andra undervisningssätt, det berikar!”

*Mattias Lundell
Vinningaskolan, Lidköping*

Religionskunskap

I dagens samhälle, som är präglad av mångfald, är kunskaper om religioner och andra livsåskådningar viktiga för att skapa ömsesidig förståelse mellan människor

*Lgr 11 sid 186**

Bibeläventyret ger grundläggande kunskaper om Bibeln och Bibelns berättelser som refereras i judendom, kristendom och islam. Kunskaperna underlättar förståelsen för dessa världsreligioner och hur de påverkat och påverkar Europas historia och utveckling.

Bibeläventyret hör främst hemma i religionskunskap, men upplägget är ämnesintegrerande och innehållet berör också andra ämnen inom SO-bloket. Undervisningen kommer bäst till sin rätt som en del av ett fördjupningsarbete inom kunskapsområdet ”Religioner och andra livsåskådningar” som det preciseras i Skolverkets Kommentarmaterial till kursplanen i religionskunskap.

* Sidnumreringen skiftar något beroende på vilken tryckning av läroplanen du tittar i.

för grundskolan – Lgr 11

Utveckla kunskaper och förmågor

Syftet med undervisningen i ämnet religionskunskap är sammanfattningsvis att eleverna ska ges förutsättningar att utveckla sin förmåga:

- att analysera kristendomen, andra religioner och livsåskådningar samt olika tolkningar och bruk inom dessa
- att analysera hur religioner påverkar och påverkas av förhållanden och skeenden i samhället
- att reflektera över livsfrågor och sin egen och andras identitet
- att resonera och argumentera kring moraliska frågeställningar och värderingar utifrån etiska begrepp och modeller
- att söka information om religioner och andra livsåskådningar och värdera källornas relevans och trovärdighet

Lgr 11 sid 186*

Bibeläventyret medverkar till att ge eleverna förutsättningar att utveckla dessa förmågor.

Utvärderingarna visar att undervisningen väcker intresse och stimulerar till samtal och reflektioner utifrån de konkreta situationer som återges i Bibelns berättelser.

Kunskapskrav

Under rubriken Kunskapskrav preciserar Lgr 11 vissa betygsriterier för årskurs 3, 6 och 9. Dessa kunskapskrav är relaterade till det centrala innehållet och kriterierna är uttryckta i termer av grundläggande kunskaper, förmågor att göra jämförelser och föra resonemang.

Bibeläventyret medverkar till att eleverna utvecklar färdigheter inom de preciserade kraven men har inga egna mätmetoder som stöd för lärarens betygsättning.

Centralt innehåll

I kursplanen för religionskunskap ingår kunskap om Bibeln och dess berättelser bland kraven för grundskolans alla årskurser.

- Några högtider, symboler och berättelser inom kristendom, islam och judendom. Några berättelser ur Bibeln och deras innebörd ... (årskurs 1–3)
- Centrala tankegångar bakom ritualer, levnadsregler och heliga platser i kristendomen och de andra världsreligionerna, till exempel som de uttrycks i religiösa berättelser i Bibeln och andra urkunder (årskurs 4–6)
- Centrala tankegångar och urkunder inom kristendomen ... islam, judendom ... Huvuddragen i världsreligionernas historia (årskurs 7–9)

Lgr 11 sid 188–189*

Kunskap om Bibeln har också relevans för flera av de krav på innehåll som anges under kunskapsområdena Religion och samhälle, Identitet och livsfrågor och Etik.

Bibeläventyret ger en kunskapsbas. Den pedagogik som används stimulerar också elevernas förståelse för samband och helheter. Undervisningen är anpassad för årskurs 4 och 5. Utvärderingar visar att många lärare använder Bibeläventyret som ett sätt att knyta samman det eleverna lärt sig i årskurs 1–3. Eleverna får därigenom ett ramverk som utgångspunkt för fördjupningar i de senare årskurserna.

Bibeläventyret

och lärarens planering

Varför årskurs 4 och 5?

I årskurs 1–3 lär sig eleverna vanligtvis några fristående bibelberättelser. I Bibeläventyret ingår fler berättelser och eleverna utmanas att se händelserna i sina historiska och geografiska sammanhang. Utvärderingar visar att Bibeläventyret bäst kommer till sin rätt i årskurs 4 och 5, då elevernas förmåga och förståelse för helheter och överblick i regel är mer utvecklad. För äldre elever kan materialet ibland upplevas lite barnsligt.

Hur utnyttjas Bibeläventyret bäst som resurs?

Bibeläventyret kan användas som en helt fristående resurs och det ställs inga krav på lärarens lektionsförberedelse. Många lärare utnyttjar Bibeläventyret strategiskt för att knyta ihop de olika kunskapsområdena inom religionsämnet. Eleverna lever sig in i berättelserna, vilket gör att frågor om samband och värderingar väcks. Utvärderingar visar att många lärare särskilt uppskattar möjligheten att sitta bredvid och lyssna till elevernas egna funderingar och diskussioner som inspiration till uppföljande samtal och efterarbete.

Vad är faktainnehållet?

Eleverna lär sig fakta om Bibelns tillkomst och uppbyggnad. GT täcker innehållet från skapelsen och Noa, Abraham och de övriga patriarkerna, via Mose och det judiska folkets historia med kung David och profeterna fram till berättelsen om den modiga drottningen Ester. NT tar upp det judiska folkets situation när Jesus föds och skildrar hans liv och undervisning. Eleverna lär sig om Bergspredikan, några liknelser, får höra om händelserna runt påsken och vad som hände sedan. Till sist får eleverna följa Paulus resor som missionär i romarrikets Turkiet och södra Europa.

Jag tycker att
Bibeläventyret var en av de
roligaste saker jag gjort i
hela min skolgång!

*MVH Astrid, som spelade ett träd
och, en liten stund, spelade Samuel*

Ämnesintegrerande

Bibeläventyret hör närmast hemma i religionsämnet. Utvärderingar visar att många lärare använder Bibeläventyret för att knyta samman undervisningen i religion med andra ämnen som historia och geografi. Exempel på anknytning är undervisning om mellanösterns geografi och historia, romarriket, kristendomens införande i Norden och reformationstiden, när Gustav Vasa tog bibelöversättare till sin hjälp för att bygga upp det nya Sverige. Dessutom ger den pedagogik som används i Bibeläventyret många anknytningar till undervisningen i svenska

” Bra att det tydligt framkommer att detta är vad som står i Bibeln, inte vad man ska tro på.”

*Ramije Zulal, lärare Ögårdsskolan
- en muslimsk friskola i Malmö*

Hur uppfylls kunskapskraven?

Bibeläventyret ger kunskaper om Bibeln och sammanhang i Bibelns värld. Det ger en grund till förståelse för senare utveckling av judendom, kristendom och islam. Dessa kunskaper är också en förutsättning för att eleverna ska kunna utveckla förmågor till att analysera likheter, skillnader och samband mellan dessa världsreligioner och deras olika inriktningar. Några exempel kan vara förmåga att

- föra resonemang om likheter och skillnader mellan judendom och kristendom
- visa samband mellan religiösa uttryck och centrala tankegångar i judendom och kristendom
- redogöra för grunderna till några judiska och kristna högtider.

Pedagogiken är engagerande

Bibeläventyrets pedagogik är omväxlande och interaktiv. Grunden är berättande. Eleverna engageras i enkla dramer som levandegör berättelserna. Geografin visualiseras genom att klassrummet görs om till en karta, där platserna för Bibelns berättelser märks ut. Eleverna aktiveras genom rörelser som kopplas till nyckelord. Steg för steg växer en ramsa och talkör fram som tydliggör hur berättelserna hänger ihop. En jättebibel med en kassett för varje bok visar Bibelns uppbyggnad. Kassetterna går att öppna och inuti ligger en sak gömd som åskådliggör något skeende i just den boken. Trolleri, spel, rap och rim förstärker inläringen.

BIBEL- ÄVENTYRET

Bibeläventyret är ett mycket roligt och pedagogiskt sätt att ge eleverna kunskap om bibelns berättelser ur ett historiskt perspektiv. Mycket av det centrala innehållet i Lgr11 finns med. På det sättet underlättar det för mina lärare att planera kring religionskunskap och historia. Som rektor vill jag ge mina lärare möjligheten att få Bibeläventyret till sina klasser i årskurs 4 och 5. Alla elever deltar och tycker det är roligt, oavsett bakgrund och religiös tillhörighet. Jag rekommenderar alla rektorer att köpa in Bibeläventyret – det underlättar för dina lärare och eleverna lär sig på ett kreativt sätt!

Vibeke Eriksson, f.d. rektor i Stockholms stad.

Alla elever får möjlighet att lära sig oavsett bästa inlärningssätt eftersom teori, rörelser, ramsor, drama, härma efter, tänka, skriva och se bilder finns med. Att ha ett utarbetat program med tydligt innehåll där många inlärningsmetoder finns med är suveränt.

Berit Friberg, klasslärare
Prästgårdsskolan, Götene

Alla ämnen i skolans läroplan behöver inspiration utifrån. Bibeläventyret lägger en bra grund i ämnet religion och är lätt att följa upp i den fortsatta undervisningen.

Helena Hallerhed, rektor Fredsbergs Friskola

- Svenska Bibelsällskapets målsättning är att göra Bibeln översatt, känd och använd.
- Vi är en ekumenisk organisation som grundades 1815 och vi är våra huvudmäns plattform för bibelarbete i Sverige och i andra länder.
- Bland våra huvudmän finns Sveriges kyrkor och samfund samt Svenska Akademien.
- Bibelsällskapet har av staten fått ansvaret att förvalta Bibel 2000. Nästa stora översättning av Bibeln kommer ske i Bibelsällskapets regi.

BIBEL
SÄLLSKAPET

Svenska Bibelsällskapet • Box 1235, 751 42 Uppsala
018-18 63 30 • info@bibeln.se • www.bibelsallskapet.se
Tryckning version 6, 2018